

Haricî politikamız

Yeni Fırkanın doğuşu, dahil-
de olduğu kadar haricîde de bir-
çok telâkkiye yol açtı. Dahil-
de hemen bir hükümet tebeddü-
lü vukubulacağını ve dolayısıyla
meleketin umumî politikasına
yeni bir istikamet verileceğini
sanıyanlar oldu. Vaziyetin daha
ziyade inkişaf ettiği şu günlerde
daha iyi anlaşılıyor ki, böyle
bir ihtimal varit değildir. Bil-
hassa haricî politikamıza yeni
bir istikamet vermek tasavvuru
kimsenin aklından geçmiyor.
Serbest Cumhuriyet Fırkasının
lideri de beyanatının bir yerin-
de haricî siyasetin umumî istik-
ametinde Cumhuriyet Halk
Fırkası Hükümetle mutabık ol-
duğunu açıkça söyledi. Hat-
ta, yeni fırkanın programında
müstakil bir madde olarak yer
bulan Cemiyeti Akvam siyase-
tinde de İsmet Paşa ile Fethi B.
arasında esaslı bir ihtilâf ol-
madığı anlaşıldı. Esasen Cüm-
huriyet Türkiye'sinin haricî si-
yaseti; ne bir fırkanın, ne de
hizbin muayyen karar ve fikrin-
den doğmamıştır. Haricî siya-
setimiz, millî bir mahiyette-
dir. İktidar mevkiine gelecek
olan her fırka, bu millî siya-
seti takip mecburiyetindedir.
Çünkü bu yol, Türk milletinin
ve vatanının menfaatlerine en
ziyade uygun gelen bir istika-
mettir.

Her vesile ile söylediğimiz
gibi, siyaseti hariciyemizin en
mühim temel taşlarından biri de
Rus dostluğudur. Her Türk va-
tandaş; bu dostluğa yüksek bir
kıymet verir. Türk Cümhuri-
yetinin; Rus dostluğuna bu ka-
dar kıymet ve ehemmiyet ver-
mesi — vaziyeti iyi bilmiyen
bazı ecebi gazetecilerinin iddi-
ası gibi — bir Şark siyaseti ta-
kip ettiğimize delâlet etmez.
Bizim için Şark siyaseti, Garp
siyaseti yoktur. Türk vatanı-
nın menfaatlerine en ziyade u-
yan millî siyaset vardır.

Nitekim bu siyaset, Avrupa-
nın büyük devletlerinden biri
olan İtalya ile ve başka devlet-
lerle sıkı bir dostluk tesis et-
memize mâni olmamaktadır.

Biz, hem eski dostluklara kı-
ymet veririz, hem de yeni dost-
lukları ehemmiyetle karşılız.
Haricîye Vekilinin dediği gibi:

“Eski dostluklarımızdan biri-
nisi feda etmemizi isteyen her
hangi bir dostluk, bizim için kı-
ymetli haiz değildir. Eski dost-
luklar bahsinde bilhassa Türki-
ye - Rusya münasebatının müs-
tesna bir hususiyeti vardır. Cüm-
kür bu dostluk; beynelmilel muna-
sebetlerde sık sık vâki olduğu
gibi, içinde bulunduğumuz hâ-
diselerin, yaşadığımız anların
tevlit ettiği hissiyata istinat et-
miyor. Bilâkis, her ik memle-
ketin karşılıklı hayati menfaat-
lerinden doğmuş bulunuyor...”

Gene Haricîye Vekilimizin
çok yerinde söylediği veçhile,
çok sıkı tecrübelerden ve imti-
hanlardan geçmiş olan Türk -
Rus dostluğunu değiştirmek i-
çin, tabiatın fevkinde sebeple-
rin ortaya çıkması, her iki mem-
leketin rejimlerinde ve beynel-
milel vaziyette ço esaslı tebed-
düllerin vukubulması lâzımdır.
Yoksa hiçbir sebep, bu siyaseti-
mizin her gün biraz daha inkişaf-
ına mâni olamaz.

Herhalde haricî siyasetimi-
zin en esaslı bir umdesine ta-
allük eden bu hakikatin haricî-
te olduğu kadar dahilinde de bi-
linmesinin lüzum ve faydası
meydandadır.

Siirt meb'usu
MAHMUT

Davet

C. H. F. Müfettişliğinden:
28/ ağustos/ 930 perşembe günü
saat on buçukta cemiyeti umumiyel
belediye fırka grubu içtima edecek-
tir. Muhterem azanın teşriflerini rica
ederim.

İsmet Ps. Hz. yarın hareket ediyorlar.

Başvekilimiz M. M. Reisi Hz. ile
birlikte dün Yalovaya döndüler

İsmet Paşa Hazretleri Balıkesire gidiyorlar..

İsmet Pş. Hz. nin nutukları pek ziyade mühim olacak ve
tenkitlere cevap verecektir. Kâzım Pş. Hz. nin beyanati

Evvelki geceyi Tokatlıyanda
geçiren Başvekil İsmet Pş. Hz.
dün iyileşmiş ve dışlerinin te-
davisini dış tabibi Sami Günzberg
tarafından bitirilmiştir. Başve-
kilimiz dün Tokatlıyanda istirahat
hat etmiş ve bazı meb'usların
ziyaretlerini kabul etmiştir. İsmet
Pş. Hz. dün Tokatlıyanda
kendilerini ziyaretle istisarı ha-
tırdaki bulunan B. M. Meclisi re-
isi Kâzım Pş. Hz. ile görüşmüş-
ler ve akşam saat on dokuzda
Ertuğrul yatılı Yalovaya gitmiş-
lerdir.

Başvekilimiz bugün Yalova-
da istirahat edecek ve yarın An-
karaya hareket edecek olan me-
rasim trenle Sivasa gidecekler-
dir.

İsmet Pş. Hz. nin Sivasta i-
rat edecekleri büyük nutka çok
ehemmiyet verilmekte ve şimdi-
ye kadar tenkit namı altında ya-
pılan beyanata ve sözlerle karşı
bütün vaziyeti açıkça izah ede-
cek bir nutuk olacağı beyan edil-
mektedir.

Başvekil Paşa ile birlikte Ya-
lovaya giden Meclis Reisimiz
bugün şehrimize avdet edecek
ve cumartesi günü dairei intihabiyesi
olan Balıkesire gidecektir.

Kâzım Pş. Hz. son günlerde
bazı gazetelerde vâki birtakım
sözde tenkit yollu neşriyatı te-
bessümle karşılayarak demişler-
dir ki:

“Beyanatta bulunmağa lüz-
um görmüyorum. Matbuat ta-
mamen serbesttir. Bittabi iste-
diğini yazabilir.

Yapılan tenkitlere ve yeni
fırkanın söylediklerine cevap

Cemiyeti Akvama
niçin girmedik?Tevfik Rüşti Bey bu soruların
cevabını vermektedirHaricîye Vekilimizin Yunan gaze-
telerinin neşriyatına cevabı ve
gazetemize mühim beyanati

Evvelki gün Başvekilimizle
birlikte Yalovadan şehrimize
gelen Haricîye Vekili Tevfik
Rüşti B. dün dışlerini tedavi et-
miş ve saat on altıda Tokatlı-
yanda Fransız sefiri Kont dö
Şambron'un ziyaretini kabul ed-
erek bir saat kadar görüşmüş-
tür.

Tevfik Rüşti B., müteakiben
geçenlerde tayyare ile şehrimize
gelen Fransız kadın gazeteci-
sisi Madam Pavlovayı da kabul
etmiştir.

Tevfik Rüşti B., Viyana se-
firimiz Hamdi B. ile birlikte dün
Çankaya motorü ile Haydarpa-
şaya geçmiş ve akşamki ekspres
ile Ankaraya hareket etmişler-
dir.

Tevfik Rüşti B. birkaç güne-
kadar tekrar şehrimize gelerek
dışlerinin tedavisini ikmal etti-
reğini söylemiş ve Türkiye'nin
Cemiyeti Akvama dahil olma-
ması Rusyaya karşı taahhüt al-
tına girmiş bulunmasından i-
leri geldiğine dair Atina gaz-
zetelerinde vâki neşriyatı tezkir
ederek demiştir ki:

Biz, Cemiyeti Akvam hak-
kındaki nokta nazarımızı ve bu

vermek için çok zaman vardır.

Yeni fırkaya isteyenler gir-
mekte serbesttir. Çünkü bu, ka-
naat meselesidir. Bu teşekkülün
ne kadar kuvvetli olacağı ve ne-
ler yapabileceği hakkında şimdi
den beyanı mütealea etmek müim

kün değildir. Zira dünyaya ye-
ni gelmekte olan bir çocuk va-
zietindedir...”

Dün birçok zevat Tokatlıyan
oteline giderek İsmet Pş. Hz.
ne istisarı hatırdaki bulunmuş-
lardır.

Tevhit tali-
matnamesiBugün Ankaradan
Vilâyete gelecek

Vilâyete Emanetin tevhidini
hakkındaki istihzarat bitmek ü-
zeredir. Dün Dahiliye Vekâle-
tinden Emanete gelen bir tel-
grafta bu husustaki talimatname-
lerin postaya verildiği bildiril-
miştir.

Bu itibarla talimat ve nizam
nameler bugün gelecektir.
Dahiliye Vekili Şükrü Kaya
Bey de Ankaraya gitmiş olduğu
için kaymakam ve nahiye mü-
dürleri kadrolarının da yarın
gelmesi beklenmektedir.

Kâzım Pş. Hz.
B. M. Meclisi reisi Kâzım Paşa
Hazretleri Eylül iptidasında intihap
dairesi olan Balıkesire gidecekler-
lerdir.

Maaş pazartesiyeye
Eylül maaşı pazartesiyeye tevzi edil-
mektedir. Fakat tevhit teşkilâtı ile a-
lakadar olan memurlar için yeni kad-
roların gelmesi beklenmektedir.

Münir B. in Paris sefaretine ve
Maarif Vekili Cemal Hüsnü B. in
Bern sefaretine getirileceği
hakkındaki neşriyatı ne teyit, ne
de tezkir ederek:

— Münhal sefirliklere tayi-
ni muvafık görülen zevat hak-
kında alâkadar hükümetlerden
yapılan istizaçlara henüz cevap
gelmediği için bu zevatın isimlerini
söylüyecek vaziyette
değilim. Yakında anlaşılacak-
tır...”

Firarîler

Türkiye aleyhine
çalışmayacaklarSuriye ko niseri bir
beyanname neşretti

Halepten bildirildiğine göre
Fransız Suriye fevkalâde komi-
seri M. Ponso bir beyanname

neşrederek Türkiyeden kaçıp
Türkiye haricinde dolap çe-
virilmekte olanların Suriye top-
rağında faaliyet te bulunmaları-
na müsaade edemeyeceğini ilân
etmiştir.

Bu beyanname üzerine (Ha-
ço) ile Cemil M. Ponso

Paşa zadeler Şamda, Mevlânzade Rifat ile
Ali Hilmi ve Salih melûnları da
Halepte ikamete memur edilmiş-
lerdir.

Halep merkez kumandanı bu
hainleri çağırarak en küçük bir
siyasî hareketlerine bile müsa-
ade edilemeyeceğini söylemiştir.

Taşnakçı Ermeniler de takip
edilmektedir.

Ağrı yaralıları Musulda
mı tedavi olunuyor?

Bazı haberlere göre Ağrıda-
ğında ve civarında yaralanan eş-
kıyalır Irak hududunu geçmiş-
ler ve (Musul) da muhtelif has-
tanelerde tedavi altına alınmış-
lardır.

Yaralı şakilerin söyledikleri-
ne göre eşkiyada sukutu hayal
son dereceyi bulmuştur. Bilhas-
sa İran yolunun kapanması do-
layısıyla şakilerin cephaneye ala-
maları yeislerini taz'if etmiştir.

İş Bankasının yıldönü-
mü parlak tes'it edildi

Dün İş Bankasının yedinci
yıl dönümü idi. Yedi senedenberi
Türk parası ve Türk emeliyle
büyük bir liyakatle idare edilen
Bankanın yıl dönümü dün Banka
mensupları tarafından samimi
bir suretle tes'it edilmiştir.
Bu münasebetle Yalovaya bir
tenezüh yapılmış ve Yalova-
da bulunan İş Bankası umumî
müdürü Celâl Bey de tenezühül
yapanlara iltihak etmiştir.

Banka dün bu münasebetle
kapalı idi.

İş Bankası erkânı
Yalovada

Dün İş Bankasının tesisi seneci
devriyesine musadifi. Bu münase-
betle Banka erkânından bir heyet,
dün Yalovaya giderek Seryaver Ru-
suhü B. vastasile Gazi Hz. ne arzı
tazimat eylemiştir.

Gazi Hz. heyetinden bu ziyaretinden
pek mütehasis olmuşlar ve Kılıç A-
li Beyin refakatinde dolaşmalarını
ve Riyaseticümhur muzikasının ken-
dileri için çalınmasını emretmişlerdir.

Maarif Vekili sefir
mi oluyor?

Bern sefiri Münir Beyin Paris se-
firliğine tayininden inihâl edecek o-
lan Bern sefirliğine maarif vekili Ce-
mal Hüsnü Beyin tayin edileceği
musırran söyleniyor.

2 inci şube müdürlüğü

Polis ikinci şube müdürlüğüne
Vekâleten ifayî vazife eden Ata Be-
yin tayini inha edilmiştir.

Yerli sergi temdit edildi

Dün kapanması lâzımgelen
Yerli mallar sergisi, görülen
rağbet, ve müsteri, ve fabrika-
törlerin müteaddit müracaatları
üzerine 31 ağustosuna kadar
temdit olunmuştur.

Hüviyetleri şüpheli görü-
lenlerin kaydi silinecek..Halkın tamamile C. H. Fırkasına
rey vereceği anlaşılıyor..Yeni fırka bir “tetkiki hüviyet,, komisyonu
teşkil ediyor, azasını tasfiye edecek - Nudiye
Hanım fırkaya kabul edilmemiştir

Eskisinde ..

Belediye intihabatı hakkındaki istih-
zarata devam olunmaktadır. Dün
Cümhuriyet Halk Fırkasında idare
heyeti toplanmış intihabatın şekli
hakkında görüşülmüştür.

Ocak, nahiye kazalar heyeti ve
mahaller heyetinden gelen malûmata
göre halkın büyük bir ekseriyetle
Halk Fırkası namzetlerine reylerini
vermeğe hazır oldukları anlaşılma-
ktadır.

Dün Emanette Şehremini Muhi-
din Beyin odasında Fırka umumî kâ-
tibi Saffet Bey, Müfettiş Hakkı Şi-
nasi Paşa uzun bir içtima akdetmiş-
lerdir.

İçtimada bir müddet Vali Mua-
vini Fazlı Bey de bulunmuştur.

İçtimada intihap meselesinin ve

Muhtittin Bey

namzetlerin mevzuu bahs olduğu ah-
min edilmektedir.

Kâtibi umumî Saffet Bey Şe re-
minini şahsi ziyaret maksadile g di-
ğini gazetecilere söylemiştir.

Diğer taraftan istihbaratımızda
göre bazı namzetlerin isimleri üzerin-
deki neşriyatta isabet yoktur. Nam-
zetlerin nüfusa göre adedi tesbit edilmiş
ise de isimler üzerindeki tesbit işi
henüz tamamiyle bitmemiştir. Bit-
sibile intihap gününden evvel ilân
olunmaması mulkarrerdir.

Askerî terfiler

Askerî terfi listesi Reisi cumhur
Hazretlerinin tasdiklerine arz olun-
mak üzere Yalovaya gönderilmiştir.

(Devamı üçüncü sahifede)

Yenisinde ..

Serbest Cumhuriyet Fırkası dün
de Nazlı handaki merkez binasında
içtima etmiştir. Dün dahili nizam-
namenin tetkiki bağlanmıştır. Bu ak-
şam nihayet bul-
rak negredilecek-
tir.

Yeni den Fırkaya
iki Hanım daha
girmiştir. Bunlar
Seniye ve Belkis
Hanımlardır. Dün
Kurucemne bama-
ve mavnaclar, verdi

mına bir heyet
kaya kayıt için mü-
racaat etmiştir. Ha-
li hazırda Fırkaya
dâhil kadımlar ancak otuzu müte-
vizdir. Birçok taahhütnamelere elân
cevap alınmamıştır.

Nuri B. Yalovaya gidiyor

Fırka kâtibi umumisi Nuri B. bu
sabah Yalovaya gidecektir. Fethi B.
bir kaç güne kadar İzmir teşkilâtı ile
meşgul olmak üzere şehrimizden
haraket edecektir.

Haber aldığımızı göre Barut inh-
sarı müdürü Cemal B. ailesi ve Ce-
mal Beyin biraderi Ömer B. ailesi
yeni Fırkaya girmişlerdir.

Fethi B. dün gene gazetecileri ka-
bul etmiş suallere tahriri cevaplar
vermiştir:

Fethi B. in tahriri
beyanati

Adliye Vekilinin Kayserideki be-
yanatını hayretle okudum. Can bor-
cundan başka Allaha bile verilecek
hesap olmadığımızı söylüyor. Bu söz-
leri söylerken anlaşılan muhterem
Vekil bir Cümhuriyet idaresinde ya-
şadığımız unutmuş ve kendini bir dik-
tâtör farzetmiştir.

Mahmut Esat Beyin Cümhuriyet
Halk Fırkası namına söz söylemek
salâhiyetini ben tetkik edecek değı-
lim. Biz kimsenin can borcu ile meş-
gul olmak istemeyiz. Fakat muhterem
Vekilin tedvir ettiği Adliye iş-
leriyle meşgul olacağız. Kendileri bu
işler hakkında Millet meclisine cevap
vermekle mükelleftir. Vekil Bey söy-
lediği sözlerin nasil bir enormite ol-
duğuna hissettirmiş olmalı ki beyanatın
da derhal tebdili istikamet ederek sık
sık hesap vermekten zevk alacağını

(Devamı üçüncü sahifede)

Ne günlerdi?

Ne günlerdi Allahım; o ne kara günlerdi.
Kan ve ateş deryası kudururdu, kükürdü.
Ne karanlık günlerdi, sam eserdi her yerde;
Ay doğmazdı, yıldızlar parlamazdı göklerde...
Güneş her gün kıpkızıl kan içinde doğardı...
her şey Türke düşmandı, her şey Türkü boğardı...

***
Ne günlerdi, dert, belâ —
Bir çıldırmış kudurgan deniz gibi âdetâ —
Türkü mahve koşardı:
Dalga, dalga yükselen zulüm dağlar aşardı.

***
Ne günlerdi her gönle binbir acı dolmuştu;
Yer yüzü Türk soyuna bir cehennem olmuştu.
Gök karamış her bucak şimşeklerle yanardı.
zulümlerle türlüğün kara bağıri kanardı...
Türk milleti yaralı arslan gibi inlerken —
Beklenirdi ölümlü, yoktu umut bir yerden...
Derken zulmet içinden bir demir el yükseldi.
Arkasından çok yice bir uyarın ses geldi.
Parçaladı sisleri.
Sildi derdi, kederi.
Dedi Türkü “İleri...”

***
Ey bahtı yar Türk oğlu.
Hayatında şan dolu, şeref dolu bir yolu —
Şen bu sesde bulursun...
İlerlemek daima sana yeni din olsun..

Aksaray Meb'usu
E. Atalay

sterline 1020 kuruş kıymet takdir edilmesi muhtemeldir

Deniz kazası

Patris vapuru karaya oturmuştur
Aza başka bir vapura arpmamak için oldu

Evvelki akşam Çekmece adlarında bir kaza olmuş ve Yunan bandıralı Patris vapuru karaya oturmuştur. Kaza hakkında yaptığımız tahkikata gördüğümüz şüphe şüphesizdir. Patris, evvelki gece limanımıza gelmekte iken Çekmece adlarında şiddetli bir karayel etkisinde tutulmuştur.

Denizde dalgalar büyümüş, fırtınalık birden kapkara bir hal almıştır. Gemi süvarisi, bu vaziyeti tehlikesizce savabilmek için herhal icap eden tertibat almıştır.

Tam bu esnada, ansızın karanlıkta bir ışık meydana gelmiştir. Bu ışık geminin pek yakınında ansızın meydana çıkıveren ışınlar, üzerlerine doğru gelen bir eminin ışığı olduğunu görmüşlerdir. İskele tarafında, sığlığa meçul gemile çarpışmak tehlikesi rasında süvari bir müddet şaşkınlıkta da nihayet kumsal ahmin ettiği sığlığa oturmayı tercih etmiştir. Bu suretle müsaade bertaraf edilmiş fakat gemi karaya oturmuştur.

Patris, evvelâ baş ambarlarındaki hamuleyi kılça almak, ornistan etmek suretile kendi kendine kurtulmuştu. Bunun üzerine İmanımızdan istimat edilmiş ve buradan Siperpatius, ve Aemdar tahliye vapurları vak'a mahalline gitmişlerdir. Yapılan muayenede, vapurun o civarda bulunan bir kayaya bindirdiği anlaşılmıştır. Geminin kurtarılmasına çalışılmaktadır. Patris, 3760 ton hacindedir.

Işın aslı ne?

Silâh kaçakçılığını ihbar eden kim?
Zabitanın tahkikata ne netice verdi?

Ağrıdaki şakilerine buradan silâh kaçırılan bir şebekinin mevcut olduğu hakkında bir ihbar vaki olduğunu fakat polise yapılan tahkikat neticesinde bu ihbarın aslı esasatan ari olduğu meydana çıktığını dün yazmıştık. Yaptığımız tahkikata göre ihbar şu surette vaki olmuştur:

İstanbulda şaki Kürtlere silâh temin edildiğini ihbar eden zat Tahsin Bey isminde birdir.

Tahsin Beyin ihbarı üzerine sekiz on ev taharrî edilmiş ve bu kaçakçılığı yaptıkları iddia olunan eşhas nezaret altına alınmıştır.

İhbara nazaran, silâhların mübayaası için pazarlık Galatada Atina Bankasının karşısındaki sokakta Rıza isiminde bir adamın kahvesinde yapılmış imiş.

Kasımşapada oturan ve evvelce bütün kaçakçılığı etmiş olan Arif isminde bir adamla Lâlelide oturan Saffet Bey isiminde diğer, bir şahıs, dört Kürt ile birlikte Rızanın kahvesine gelmişler ve burada pazarlık ettikten sonra, yanlarına 7,000 lira da para alarak bir otomobile binmişler ve Kasımşapadaki Arifin evine gitmişler imiş.

Bundan sonra muhbir Tahsin Bey tarassutta bulunmuş ve zabıtaya vermiş olduğu ifadeye nazaran bu evden silâhlar çıkarılarak bir otomobile meçul bir semte götürülmüş mü.

Yapılan tahkikat neticesinde dün de yazdığımız gibi iki köhne silâh bulunmuş ve ihbarın mübalâğalı olduğu buradan Ağrıya silâh kaçırılan bir şebekesi mevcut olmadığı anlaşılmış ve bu iki eski püskü silâhın sahibi evrakile beraber adliyyeye verilmiştir. İşte meselenin esası budur.

Muhbire dayak mı atmışlar

Dün ismi henüz anlaşılmayan bir şahıs müddeumumilikle müraacaat ederek Kürtlere silâh kaçırılan hükümet ihbar ettikten dolayı bu kaçakçılığı yapanların ele başları tarafından vahim surette döğülüğünü iddia etmiştir. Bu şahsın istidatı Polis kısmı siyasi şubesine havale edilmiştir.

İstiklâl gazetesi

S. C. Fırkasının İstanbulda İstiklâl namile bir gazete çıkaracağı ve gazeteyi Ağaoglu Ahmet Beyin idare edeceği söyleniyor.

Ağaoglu Ahmet Bey buna dair bir malûmatı olmadığımızı söyledik.

Yeni Fırkaya giren kadımlar

Yeni fırkaya ilithak edenler arasında şu hanmlar vardır:

Himayei Etfal heyeti merkeziye ve Esirgeme derneği arasında Nüzhet Hamit, derneğin müessis azasından Mukbule Ömer, Tütün inhisar muhasebecisi Fuat Beyin refikası Nazmiye, Dr. Fuat Beyin valesi Remziye, sabık Nafia nazırı Zihni Paşanın hafidesi Suayır, muallim Sabite Avni Hanımlarla, Nüzhet Hamit Hanımın hemşiresi hanım.

Esirgeme derneği aza ve memurlarından bazı Hanımların da fırkaya ilithak edileceği söyleniyor.

Haydar B. faaliyetleri

İstanbul teşkilâtına memur edilen Haydar Bey, Ekmek yapıcılar, Tahmil ve tahliye cemiyetlerinden ayrılmış olan bazı azatî kenderilerle teğriki mesaiye davet etmiştir.

Tahsin B. Karadenize gidiyor

Serbest Cumhuriyet Fırkasının teşkilâtını yapmak üzere Erzurum mebusu Tahsin Bey Karadenize ve şark vilâyetlerine hareket edecektir.

Tark Beyin bir mektubu

Bugünkü sabah gazetelerinden birinde benim Fethi Bey Fırkasına geçeceğim, bir de yeni gazete çıkaracağım hakkında o fırka binasının koridorlarında bir havadis işitildiği yazıldı.

Ben Halk Fırkasındayım. Gazetem "Vakit" gazetesidir. İkinci bir gazete çıkarmak için de henüz bir icap görmüyorum.

Fırkamız iktidar mevkiindedir; hemen hemen yalnız iktidar mevkiini almak için kurulmuş başka Fırkaya geçmek niçin? Diyorlar ki iki fırka kardeşdir, gayesi birdir; o halde firkamız maksadına daha çabuk, daha az ziyat, daha çok kazançla ermesi için, hele yeni fırka emri-

Hakkı Tark

Hakkı Tark

Hakkı Tark

Hakkı Tark

Hakkı Tark

Hakkı Tark

Hakkı Tark

Hakkı Tark

Hocalar

Meslekle alâkası olmayanlar var mı?
Komisyon haksızlığa meydan vermiyecek

Ecnebi ve ekalliyet mekteplerinde bulunan Türk hocalarını tasfiyeye tâbi tutmak için Maarif Emanetinde bir komisyonun teşkil edildiği hakkındaki haberler üzerine gayrimüslim ve ecnebi mektepleri Türk muallimleri cemiyetinden bir heyet, Marif emini Muzaffer ve komisyon azasından Selim Sırrı ve Ahmet Tevfik B. leri ziyaret ederek Türk muallimlerinin telâş ve endişe içinde bulduklarını anlatmış ve bu hususta izahat rica etmiştir.

Aldığımız malûmata göre Muzaffer B. ile komisyon 'azası bu hususta telâş ve endişeye mahal olmadığını, verilmiş bir karar mevcut bulunmadığını, tekkikatin meslekle alâkası olmayanlar ve meselâ eczane işleten veya komisyonculuk yapan muallimler hakkında yapılmakta bulunduğunu, ve maamafih bunlar da doğrudan doğruya çıkarılmıyarak kendilerine muallimlik veya diğer mesleklerini tercih için bir hakkı hiyar verileceği ve fazla dersi olan bazı muallimlerin de ders saatlerinin tenzil olunabileceğini cevaben söylemişlerdir.

Aynı zamanda komisyonun bu tekkikati neticesinde vereceği kararlarda gayet adilâne davranacağı, ve senelerdenberi çalışan bu muallimlerin hakkı mükteseplerine riayet edeceğini ve bir haksızlığa meydan vermiyeceğini de ilâve etmişlerdir.

Şarka gidecek müderrisler

Darülfünundan şarka içtima iyyat tekkikati için gidecek iki profesörün kim oldukları henüz taayyün etmemiştir. Dünkü gazetelerden biri Orhan ve Macit Beylerin gideceğini yazıyordu. Bu hususta malûmatına müraacaat ettiğimiz Orhan B. demiştir ki:

— Böyle bir şeyden haberdar değilim. Bana henüz bir teklif vâki olmadı. Teklif ederlerse düşünürüm...

Arjantin mektep gemisi

Arjantin Hükûmetine ait Presidente Sarmiento isimindeki mektep gemisi yarın sabah limanımıza gelecektir.

2850 ton hacminde olan bu gemide 12 zabıt, 39 talebe ve üç yüz bahriye askeri vardır.

Arjantin gemisi kumandan Marten Arana'nın idaresi altındadır.

Gemi dün Selânikten limanımıza müteveccihen hareket etmiştir.

Ki olduktan sonra, fırkam içinde daha kolay çalışamaz mıyız?

Başka bir şey: Yeni fırka lideri, eski fırkadan hesap aramak için meydana çıktıklarını söyledi. İsmet P. ve arkadaşlarını bu güne kadar hükümette tutuyor görünün biz değilmiyiz? Hatta dün kadar biz bu arkadaşların reylerini takip etmiyor miydik?

Kendi mes'uliyetimizin hesabını biz mi kendimizden alacağız? Yoksa mes'uliyetini kurtulmak vaziyetine gelmek neden?

Bu fırkamızın devam ve bakasını yürekten arzu ettiğimizi tenkit salâhiyet ve kuvvetini muhafaza etmek için, bence, bugünkü mebuslar bu fırkaya girmemek lâzımdır. Serbest Fırka İsmet P. kabinesini bir tarafta bırakıp Halk Fırkası mebuslarından bir Fırka yapacak değil mi? İsmet P. iktidar yerinde cebir ve kahırla mı duruyor, yoksa hâlâ bizim ve onların reyleriyle mi? Reylerinden ayrı Fırka yapacak kadar serbest olanlar o iktidarı Fırka içinde de elbette gösterebilirler.

Bana gelince: Eğer siyasi hayatın gidişinde bana düşen en son vazife, alel'itlak, bir şahıs izini takip etmek tenzibet kalmışsa ben bunun en şereflisini "Gazi" yi takipte görürüm. Büyük Reimsiz eski arkadaşına muhabbet biz Fethi Beye hürmet gösterilebilir; lâkin Gazi, işte kendisi imzalamadı; ki Halk Fırkasından, onun başındadır.

Hakkı Tark

Hakkı Tark

Hakkı Tark

Hakkı Tark

Hakkı Tark

Hakkı Tark

Hakkı Tark

Ekonomi

Kambiyo
Konsorsiyom bu sabah içtima edecektir.

İsterline 1020 kuruş

fiat biçmesi muhtemel

Kambiyo vaziyetinin yeni safhasını tetkik etmek üzere konsorsiyom heyeti umumiyesi bu sabah saat 9,30 da bir içtima a davet edilmiştir. Bu içtimam böyle anı olarak yapılmaması sebeple kambiyo vaziyetinin artık iyiden iyiyi inkişaf etmiş olması ve yeni bir tarzı hareket takibine ihtiyaç hissedilmesidir.

Bugünkü içtimada konsorsiyom heyeti umumiyesinin İngiliz lirasının 1020 belki de daha aşağı bir fiatte istikrar etmesine karar vermesi ve fevkalâde kararlar itihazi muhtemeldir

Bir günde 285,000

İsterlin satıldı

Dün borsada İngiliz lirası 1030 kuruşta açılmış ve bir aralık 1030 kuruş on paraya kadar yükseldikten sonra gene 1030 kuruşta kapanmıştır.

Kambiyo vaziyeti bilhassa evvelki gün normal senelerde bile görülen bir fevkalâdelelik arzettiği. Borsanın bir gün lük muamelâtı umumiyesi 285 bin İngiliz lirasını bulmuştur. Konsorsiyom bu esnada 200 bin İngiliz lirası mübayaaya etmiştir.

Sanayi Bankasının

tesisi hazırlıkları

Tesisi mukarar Sanayi Bankası etrafındaki faaliyetlerle miştir.

Bankaya sermaye koymağa talip olan gruplarla temas etmek üzere perşembe günü Sanayi Birliği ikinci reisi Kâzım Ziya B. İtalyaya, Ali Nuri B. Al manyaya gidecektir.

Liman şirketinin ismi

değişiyor

Liman şirketi heyeti umumiyesi gelecek ay içinde fevkalâde bir içtima yapacaktır. Bu içtimada şirket nizamnamesinde tadilat yapılması konuşulacaktır.

Verilen malûmata göre bu içtimada şirketin ismi de değiştirilecektir.

Yeni isim "İstanbul tahmil ve tahliye şirketi" olacaktır.

Borsa resmi yarıyarıya

indirildi

İktisat vekâleti mallarımızın hariç memleketlere daha ucuz sevk edilmesini temin için borsa resmini yarı yarıya indirmiştir.

Ticaret borsasında

tasarruf

Ticaret borsasının varidatı azaltıyor. Borsada tenkihat icrası için bir encümen teşkil edilmiştir.

Borsa komiseri iktisat vekâletinin kadroda tenkihat taraftarı olduğunu encümen bildirmiştir.

Borsa kadrosunda yüzde 40 nisbetinde tenkihat yapılacaktır. Bundan başka yüksek maaş alan borsa erkânının maaşlarından 50 ser lira indirilecektir.

Bütçede ticaret sarayı için ayrılan para münakale suretile maaş faslına dahil olacaktır.

Kambiyo Borsası

Isterlin	1030	Leva	65	—30
Dolar	0.47	Şiling	3	38,30
Frank	12	02,50	Mark	1
Lire	9	—03	Ley	79
Drahmi	36	—40	Dinar	26
Frank	2	43,12	Korona	15

Şirketi Hayriyenin vari-

datı niçin azalıyor?

Şirketi Hayriyenin bu seneki varidatı geçen seneye nazaran yüzde on iki derecesinde bu senenin aleyhine çıkmaktadır. Yapılan tetkikat bu neticenin esbabını şöyle tesbit etmiştir:

1 — Bilet ücretlerine yapılan zam Boğazın mesire mahallerine vukubulan tahacümü kurmuştur.

2 — Mevsim bidayetine serin geçmesi nisbetin eksiklemesine intaç eden sebeplerden birdir.

3 — İktisadi esbab, bu sene alel'mum mesire ve sayfiyelere rağbeti tenkis etmiştir. Boğaziçi vapurlarının yaz seferlerinde mutat varidat temin edemelerinde bunun da tesiri vardır.

Hanım tütünü

Tütün inhisar idaresi tarafından hanımlara mahsus yeni bir tütün çıkarılmıştır. Bu paketlerin içinde 42 varak kâğıt vardır.

Bir cinayet

Şoför Ahmet, Abdullahı bıçakla öldürdü

Cinayet bir kadın

yüzünden oldu

Evvelki gece saat 2,30 raddelerinde Şişli Kozu gazinosunda bir cinayet olmuştur.

Vak'a Suat namında bir kadın yüzünden çıkmıştır. Bakırköy emraz aklîye hastanesi şoförlerinden Ahmet tahmil ve tahliye amelesinden 31 yaşlarında Arap Abdullahı kama ile sağmemeşi üzerinden cerh ve katletmiştir. Mecruh Etfal hastanesine kaldırılmak üzere yolda ölmüştür. Katil şoför Ahmet te firar etmiştir.

Bu hususta yaptığımız tahkikata göre Abdullahın yanında kahveci Ar

Öldürülen Abdullah

navut Süleyman, Emrullah, Hurşit, ve Hurşidin dostu Suat ve Emrullahın dostu Suziye bulunmakta idi. Bunlar şoför Ahmede gazinoda tesadüf etmiştir. Bunlar gazinoya saat 24 raddelerinde gitmişler ve saat 2,5 a kadar gazinoda kalmışlar ve hepisi sarhoş olmuşlardır. Bunlar eğlenirken Hurşidin dostu Suat, gazinonun ortasına küfrederek bir bardak atmış ve sökağa fırlamış. Suadı gazinoya getirmek için Abdullah kadını arkasından koşmuş. Hurşit te bunları üzerine yürüyerek Abdullahı: "Ne hakla benim dostumun üzerine gidiyorsun, demiş ve bu sırada şoför Ahmet te sökağa fırlamıştır. Evvelce Suat ile alakadar olan Ahmet te bu işten müğber olmuş ve kama ile Abdullahı yaralayarak öldürmüştür.

Vak'a müddeumumilik vaziyeti etmiştir. Abdullahın cenazesi hastaneden kaldırılarak Feriköy kabristanına defnedilmiştir.

Otomobil kurbanı

Pangaltıda Tramvay deposunda tesviyecî Mehmet namındaki şahıs tramvaydan atladığı esnada 1345 şoför Sabrinin idaresindeki otomobil altında kalarak başından ve vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Mecruh Etfal hastanesinde ilâhi saat sonra vefat etmiştir.

Vapurdan kendisini

denize atmış

Dün saat 10 buçukta Köprüden Kadıköyüne hareket eden vapurda bulunan ve Kubaracı yokuşunda 132 numaralı apartmanın ikinci dairesinde oturan Madam Vaynberg vapur iskeleye yanaşmakta iken kendisini denize atmış, tayfalar tarafından kurtarılarak berayi tedavi Tap Fakültesine yatırılmıştır.

Bir arözö iki tramvay

arasında kalmış

Karaköy tramvay tevakkuf mahalinde Şehremanetine ait şoför Yusuf Efendinin idaresinde bulunan 129 numaralı arözö Bebek hattına işliyen 249 numaralı tramvay ile Beşiktaştan gelen 33 numaralı tramvayın arasına girerek Bebek tramvayı hatan çıkmıştır. Nüfusca ziyat yoktur.

Üsküdar soyguncu çetesi

kâmilan yakalandı

Son zamanlarda Üsküdar havalisinde bir soyguncu çetesi türemiştir. Bu çete gecenlerde Üsküdar'da kömürleri satarak köylerine gitmekte olan kömürçü Talip ile Nebinin önüne çıkmış bunları soyduktan sonra Nebiyi de silâhlı ağır surette yaralamışlardır.

Jandarma müfrezesi tarafından takip edilmekte olan çete dün yeni bir soygunculuk daha yapmak üzere yekalanmıştır. Çetenin elebaşları Mustafa, Osman kopuk Mustafadır. Cürümlerini itiraf etmişlerdir.

Bir çocuk kuyuda

boğulmuş

Kadıköyünde Acı bademde kahveci Hasan Efendinin oğlu yedi yaşında Kadıköyde bulunan kuyudan su çekerken muvazenesini kaybetmiş tir. Hakkı kuyuya düşmüş ve bir az sonra da boğulmuştur.

Şarapçılık

İki milyon kilo şarap yapılacak..

İnhisar misket üzüm-

lerini satın alıyor

İzmirde bulunmakta olan Müskirat inhisar idaresi Umumi Müdürü Asım Bey Burnavaya gitmiş, Nahiye Müdürü Edip Bey ve daha bazı zevat ile bağlaşımlı gezerek bağcılarla görüşmüştür.

Burnava ve havalisinde yetiştirilen misket üzümünün kâffesi İnhisar idaresi tarafından mübayaaya edilecek ve iki milyon kilo şarap imal olunacaktır. İnhisar idaresinin Fransadan celbettığı şarap mütehassısı M. Buffar İstanbuldan İzmir'e gitmiş ve ikinci kordonda Müskirat inhisar idaresi tarafından şaraphane itihaz edilen binaya konulmak üzere şarap imaline mahsus makineler ve sairiyi beraberinde getirmiştir.

Makineler yerine yerleştirilince derhal şarap imaline başlanacaktır. Misket üzümünün bir kısmı ile siyah üzümünden mübayaaya edilecek olanlardan iki milyon kilo suma imal edilecektir.

Müstahsilin suma imaline müsaade edildiği için inhisar idaresi okkası 35 kuruştan suma imal edecektir.

440,000

Muhtelit mübadele

emrine verilen para

Rum ortodokslara ya-

kında tevziat başlıyor, ya bizimkiler?

Muhtelit Mübadele komisyonu heyeti umumiyesi dün toplandı.

Reis M. Holştad bu içtimada Yunanlıların itilâfname mucibince alâkadarlara tevzi edilmek üzere veremeyi taahhüt ettiği 440 bin İsterlini İngiltere Bankasına tevdi ettiğini ve bu paradan Türk Hükûmetine ait olan 125 bin İsterlinin ilk taksiti olan 62,500 İsterlinin de Türkiye ita edilmek için komisyon emrine tahsis olunduğunu bildirmiştir.

Komisyon emrine verilmiş olan paraların sür'atle gönderilmesi için İngiltere Bankasına müraacaat edilmesi ve ikinci biroro tarafından tesbit olunan esaslar dairesinde müraacaatlar kabul edilerek yakında istihkak sahibi Rum Ortodokslara ait paraların tevziine yakında başlanmasını takarrür etmiştir. Bunun için komisyonun şimdiki kadrosuna kâfi görüldüğünden ayrıca teşkilat yapılmayacaktır.

Bugünlerde müraacaatların kabulüne başlanacaktır.

Adliye vekili bugün-

lerde İzmir'e gidiyor

Adliye Vekili M. Esat Bey, 1 Eylülde İzmirde toplanacak adliye müfettişleri kongresine riyaset etmek üzere bugünlerde İzmir'e gidecektir.

Adliye Vekili İzmirden sonra Kuşadasıdaki çiftliğine çekilecek bir müddet istirahat edecek ve Eylül nihayetine doğru şehrimize gelecektir.

Kaçak sigara kağıtları

Yeni köyde Madam Sürpikün dükkânında birkaç defter sigara kağıdı, Tahtakalede manav Bahri Efendiye ait dükkânda 400 defter sigara kağıdı, Mısırcıbaşı karşısındaki fırında bir miktar kaçak tütün 11 defter sigara kağıdı bulunmuştur.

Binbirdirekte Nuri isminde biri halka kaçak tütün satarken yakalanmıştır.

114 memur tekrar hi-

mete alındı

Tütün inhisar idaresi yaprak tütün depolarını teftiş için kullandığı murakaparı kadro hariç çıkarmağa karar vermişti. Bu karar üzerine açılan kalacak olan 114 kişi bağvokâletle maliye vekâletine müraacaat etmişlerdir. Vaki olan bu teğebbüs üzerine inhisar idaresi gene 114 memuru kullandı.

Fen fakültesi intihabı

Darülfünun fen fakültesinde yapılacak reislik intihabı perşembeye kalmıştır.

Eczacılar

Dün senelik kongrelerini akdettiler

Dün, Beyoğlu Halk Fırkası salonunda Eczacılar Cemiyeti senelik kongresini akdetti. Riyasete eczacı Nail Halit B. itihap olunmuştur. İçtimada Gazi Hz. ne, İsmet P.ş. ya, ve Şihhiye Vekili Refik Bey'e tazimat telgrafları çekilmesine karar verildi. Bilâhara Hüsnü B. tarafından heyeti idarenin altı aylık mesai raporu okunmuş, müzakereden sonra kabul edilmiştir. Kongrede, Cemiyet aida-tının tenzili hakkında münakaşalar cereyan etmiştir.

Nizamettin B. aidatın tenzili lâzımgeldiğini, gerek taşrada, gerekse İstanbulda bulunan meslektaşlar meyanında aidatını vermeyecek olanların, idare heyeti tarafından vaziyetlerinin tetkikini talep etmiştir. Netice? de, aidatını vermeyecek olanların affı kararlaştırılmıştır.

Emanette

Tiyatro mektebi

Maarif Vekâleti ilk taksiti verdi

Emanetin yaptıracağı Tiyatro mektebinin inşaatına yardım olmak üzere Maarif Vekâleti 15,000 lira vermediği kabul etmişti. Vekâlet bu paranın ilk taksiti olmak üzere Emanette 3 bin lirayı vermiştir. Tanzim edilmiş olan mektebin nizamnamesi bugünlerde Cemiyeti belediyyeye verilerek tasdik olunacaktır.

Vakit küresi

Galata kulesine konan vakit küresinin Kandilli Rasatanesinin den telefonla verilecek işaret üzerine evkatı tesbit ve ilân etmesi için kablo tesisi hakkında Emanette Telefon şirketi arasındadır itilâf hâsıl olmuştur. Yakında tesisata başlanacaktır.

Emanette barem

Eylülden itibaren Emanet memurları da barem kanunu mucibince maaş alacaklardır. Barem cetvellerinin ay başından evvel gelmesi bekleniyor.

Vilâyette

Tahkikat

ABONE ÜCRETLERİ

G	Türkiye için	Hariç için
3 aylık	400 kuruş	800 kuruş
6 "	750 "	1400 "
12 "	1400 "	2700 "

Gelen evrak geri verilmez
Müddeti geçen nushalar 10 kuruş
tar. Gazete ve matbaaya ait işler için
müdüriyete müracaat edilir.
Gazetemiz ilanların mes'uliyetini
kabul etmez.

Bugünkü hava
Dün hararet en çok 28 en az
20 derece idi. Bugün hava açık
olacak rüzgâr poyraz esecektir.

SÖZ
arasında

Türk memuru!

Yeni firkanın muhterem lideri
günlerden sonra,
— İşte programından bir madde.

Dedi ve... ilân etti:
— Memurların rüşvet almasını
önüne geçeceğiz.
Memnun olduk. Ve:
— Onlar da bizim yolumuzun
üzerinde...

Dedik. Biz de aynı hastalıkla
mücadele ediyoruz, biz de Osmanlı
İmparatorluğunun binbir fenalığıyla
beraber sürüp gelen bu dev hasta-
lığa karşı koyuyoruz.

Meclisim sen devresinden geçen,
— İrtikap ve... İrtişa kanunu..
Bu cidalin en başta gelen tezahür-
ründen başka bir şey değildir. Bunlar,
öyle miraslar ki İmparatorlu-
ğun milyarlarını ödemek ne kadar
güçsüz bu derece tefessühün batar-
na boğulan bir halleti ruhiyeyi de bir-
denbire gömleğinden sıyırarak ve a-
çık tenle alınterinin hüzna salmak
okadar güç. Belki de imkânsız. On-
nun içindir ki, alınterini, fazilet ve
feragati inkâr eden devirlerin içimi-
te karıştırdığı ve birer ikişer öteye
beriyeye dağıttığı bu adamları zama-
na, işlerle, sık sık teftişlerle birer
birer ele geçirmek, yuvalarında böğ
mak, yok etmek ve... bir tarftan da
cumhuriyetin temiz, öz, açık alını
ve tek cephele neslini yetiştirerek i-
şin başına getirmek lâzımdır.. diyor-
duk.

Ve... Gece zannediyorduk ki,
— Memurlar rüşvet alıyorlar..
Diyenler de bizimle birlik olarak
muayyen bir hudut içine aldığımız
bu adamlara işaret etmek istiyorlar.
Fakat, dün karşı firka umumî kâtabi
Nuri Beyin gazetelere verdiği beya-
nattı okuduk. Nuri Beyefendi diyor-
lar ki:

— Bizce tesbit edilmiş bir suiis-
timal yoktur. Bu hususla meşgul
olmadık. Yalnız muhakak ve müs-
bet olarak bir cihet varsa, birçok
devairde rüşvet usulünün umumî bir
ihyat halini almış bulunmasındır.
Meselâ gümrüklerde kendisinden evrak
ve muamele geçen her memurun
beş kuruşa tenezzül ettiği muhak-
kaktır.

Birçok ecnebler posta ve telgraf
işlerinden müstaki bulunuyorlar. U-
fak derecelere kadar inen bu rüşvet
âdetinin büyük mikyasları da bulun-
ması tabiidir. İş sahiplerini daima
müskülata maruz bırakan bu ihyat-
larla mücadele, başka vazifelerimiz
den biridir..

Bu beyanattı okuduktan sonra,
— Ayı yoldan gidiyoruz..
Demeğe kendimizi mecbur bildik.
İtham sarıh ve açıktır: Nuri B.,
Cumhuriyetin bütün memurlarını
töhmüt gözü ile görüyor,
— Çalıyorlar, beş kuruşu bile çal-
ıyorlar!..

Diyor. Bu seste, bu fonda, bu
söyleyişte daha açık, daha sarıh, da-
ha vâzih hatlar da yok değil. Nuri
Bey:

— Memlekette rüşvet ve irtikap
tahrik ediliyor.
— Cumhuriyet memurları irtikapı
teammül haline soktular..
— Beş kuruşla küçük memurlar-
dan başlayan suiistimaller kartopu
gibi büyüye büyüye en başlara ka-
dar dayanıyor.

Demek istiyorlar. Nuri Beyfen-
di ve onun muhalefeti işte burada ha-
tamın ta içine düşüyor; Türk memur
kütlesinin temiz alınna kara bir dam-
ga vurmak vaziyetinde kalıyor. Ve...
gene o ağız ki:

— Bizce tesbit edilmiş bir suiis-
timal yoktur. Bu hususla meşgul ol-
madık..

Diyor, arkasından da:
— Rüşvet usulünün umumî bir i-
hyat hükmüne girdiğini görüyoruz..
Tezadına düşüyor. Eğer, koni-
sente üzerinde istediği tahrihi yap-
abilecek fırsatını kaçırın bir gümrük
omiyoncusunun ağzından bu söz-
lere kadar mazur bulmak isterdik.
Ünkü, bir husus menfaat düşkünlü-
ğü, hakikat ve dürüstlüğü kendileri-
ne bendemeyen sinsi yaradılışlar
ihyat kendileri için en büyük kur-

FELEK

Kartal gibi!

Şu günlerde gazetecilerin işi
arttı. Memleketin hayatı umu-
miyesini alâkadar eden ehemmi-
yetli işleri takip ederken bazı
ufak tefek şeyler gözden kaç-
ıyor. Nitekim, birkaç gün evvel
bir imam hakkında bizim gaze-
telerden biri bir haber verirken
hem imamın ismini hem mahal-
lesinin adını yanlış yazmış. Er-
tesi gün mesele meydana çıkan-
ca Sekreter hangi birini tahşih
edeceğini bilemediği bu küçük
yanlışları bana gösterdi ve ta-
zallüm ederek dedi ki:
— Monşer, Nevyorktan haber
veriyorduz da burnumuzun dibin-
deki şeyleri yanlış yazıyordunuz..
Teselli için şu cevabı verdim:
— Azizim! Hayflanma! Gazeteciler
kartal gibidir. Uzaklaş-
tıkça yükseldikçe daha iyi gör-
ürler.

Fadil Ahmet Bf.
İki gün evvel Hazrete rast-
geldim:
— Deli olacağım! dedi. Tam
altmış saatir gözümü kırpmadım,
Uyku uyuyamıyorum!

Zemine münasip bir cevap ve
rerek ayırdım. Vak'ayı arkadaş-
lardan birine anlattığım zaman
bana dedi ki:
— Açık göz olduğunı iddia
koyar mı ya?

Domates ve M. Osman Bf.
Zügürt ve fukara listaları tan-
zimize şu günlerde hayli meş-
gul olan Doktor Mazhar Osman
Bf. bilhassa domatese parmağın-
ı doladı. Okadar ki - eğer riva-
yetlere inanmak âzım-gelirse- ev-
de domates konması mutad ol-
mayan yemeklere domates koy-
duğunu gibi limonata ve kah-
veye de domatesli yaptırıyor-
muş. Bunu öğrenmiş olan dost-
ları ziyarete gittikleri zaman
daha oturur oturmaz kahve ist-
temediklerini bildirmekteydiler.

FELEK
Mektepler Müvabakası

Yalovadaki toplantı

67 nci haftanın 4 üncülüğü-
nü Erenköy kız lisesinden 14 Ni-
met Muhtar H. kazanmıştır.
Yazısı şudur:
"Bu haftanın en mühim haberi:
«İstanbul» dan «Yalova» ya giden
İsmet Paşa Hz. ile Dahiliye ve Hari-
ciye vekilleri Gazi Hz. ne müllâki ola-
rak geç vakte kadar kalmışlar ve ak-
şam tekrar huzura kabul edilmişler-
dir. Bu esnada İrana verilecek cevap
konuşulmuştur.
Paris, Varşova, Sofya sefirleri de
tesbit olunmuştur.
Dün gece Hariciye, Dahiliye vekil-
leri H. F. umumî kâtabi Saffet Bey,
geç vakte kadar İsmet Paşanın yanın-
da kalarak mühim meseleler hakkın-
da konuşmuşlardır.
Hariciye Vekili Bey, umumî siyase
timizin normal olduğunu, İrana verile-
cek cevabın Yalovada takarrür edip-
Ankaradan gönderileceğini söylemiş-
lerdir..

Elif Naci Beyin Resim sergisi

Genç ressamlarımızdan
Elif Naci Bey Gâzel sanatlar
birliğinde yalnız kendi eser-
lerinden mürekkep bir resim
sergisi açıyor. Sergi Eylülün
yalnız 1 inci, 2 inci, 3 üncü,
dördüncü günleri umuma
açıktır.

Dühhülye serbestir

tuluş ve ayrılık silâhi bilirlir.
Nuri Beyefendi ve onun temsil et-
mek vaziyetinde kaldığı fikirler ne
bir sımarsın, ne bir menfaat düşkü-
nünün, ne bir gayrimemnun iş ada-
mının fikirleri ve onun silâhları ol-
mamak gerektir.
Memur da halkın ta kendisidir.
Memura,
— Sen hırsızın..
Demek, Nasrettin Hocanın bin-
diği dal kesmesinden başka bir şe-
ye benzetilemez.

Türk memurunun da nihayet sa-
bir hududunu aşabilecek bir izzeti
nefis yok değildir. Hem, bu izzeti ne-
fis sözleri senet bilinen birkaç düğ-
kün ecnebinin ifadesi ile tahrik edi-
lirse.

Onların bu memlekette görmek ve
daima görmek istedikleri manzara
zaten bundan başka bir şey değildir,
başka bir şey de olamaz.

Onların görüşünü kendi gözleri-
ne gözük etmelerini muhalefetten
bilhassa rica ederiz.

Büyük annenin teşekkürü

— Fransızcadan —

Uzun zamanlardanberi para birikti-
riyordu. Nihayet istediği gibi bir ra-
yo aldı. Kendisi yalnız bir adamdı.
Belki de bu yalnızlıktan sıkıldığı için
olacak ki, o da akşamları odasında
böyle gürlütlü edecek bir cihaz bul-
durmak ihtiyacında kalmıştı. Kendi-
si genç bir adamdı. Radyoyu almıştı
gençliğe mahsus bir zevinci gösteri-
yordu.

Sevinçe radyoyu kurdu. Sevinçe
dinlemeğe hazırlandı. Bu eski bir aile-
nin son evladı idi. Eski zamanlardan
kalmış bir binada oturuyor, fakat
kendisine büyük bir servet kalmadığı
için meselâ bir radyo cihazı almak
için mutad kazancından tasarrufa me-
bur olmuştu. Eski odanın duvarlarını
da büyük büyük bir takım resim! e-
vdi. Bu resimler onun büyük baba-
sı, babası, büyük anası, anası v. s. ye
ait resimlerdi.

Henüz radyonun çalacağı vakit gel-
memişti. Bu dakikayı sabırsızlıkla bek-
liyen delikanlı yeni aldığı cihazın öte-
sini, berisini kurcalıyor, oynuyor,
her defa elerken sanki yeni bir şey
keşfetmiş gibi seviniyordu.

Gözüne duvardaki büyük annesinin
resmi ilişti. Eski bir kadın kıyafeti.
Taşralı bir kadın. Çehresinde köylülüğün
meşakkatini okumak kabül. Ec-
dattan intikal eden meşakkatler ki
mutlaka torunların da yüzlerinde
çizgiler bırakıyor.

Odanın aydınlığı öyle pek kuvvetli
olmadıkla beraber bu eski resimde
ne kadar çok çizgiler, ihtiyar kadının
yüzünde ne derin hatlar buluyordu!..
Kendi kendine düşündü:

— Şimdiye kadar hiç dikkat etme-
mişim. İşte bir asır evvel yaşamış
taşralı bir kadın ki, bugün tekrar dün
yaya gelebilseydi gök yüzünde uçul-
duğunu görünce kim bilir ne derdi?..
Sonra gözü büyük babasının bü-
yük resmine ilişti. Bu da çiftti. Çeh-
resinde onun da köylülüğün meşka-
tı okunuyor.

Sonra anasının, babasının resimle-
rini tetkik etti. Bunlar da il ele yapılmış
resimlerdi. Fakat annesinin, ba-
basının fotoğrafleri de yok değildi.
Onlara da baktı. Büyük babayı, bü-
yük anayı ayrı ayrı bariz farklar vardı.
Annesi, babası yakın zamanların intiba-
larını gösteren derin farklar vardı. Fa-
kat anası, babası yeni icat edilmiş
bir çok şeyleri görüp öyle ölmüşler-
di. Lâkin böyle bir oda içerisinde dün-
yanın öbür ucundan gelen bir sesi
hissetmeği biliyorlardı.

Fakat artık radyonun vakti gelmiş-
ti. Saate, programa baktı. Hemen ci-
haza dokundu. Oh, çalıyordu!.. Ra-
dyo bir çok şeyler çaldı. Bütün sevin-
cine rağmen delikanlı bunların ken-
dince meçhul olmadığını, duyduğu
şeyler olduğunu görüyordu. Ah, hiç
bilmediği bir şey istiyordu. Fakat
bu intizarı uzun sürmedi. Bir şarkı,
eski bir köylü şarkısı duyulmaya baş-
ladı. Gayri ihtiyari gözlerini büyük
annesinin duvardaki resmine çevirdi.
Bu sade bir şeydi, bir zaman o da söy-
lemiş, o da dinlemişti. Evet.. Şimdi
sanki ihtiyar kadıncığın çehresi te-
şekkürle bu yirminci asırdaki toru-
nuna gülyordu!..

Sahibinin Sesi baş muganniyesi

Fikriye Hanımı

Görmek ve dinlemek ister misiniz?
Bu akşam saat 9 da
KÜÇÜK ÇİFTLİK PARKINA
gidiniz. Son eserlerinde vereceği
2 inci konseri dinleyiniz.

Harik, hayat, kaza ve otomobil sigortalarınıza
Galatada Ünyon hanında kâin **ÜNYON SİGORTASINA**
Yapıtınız.

Türkiyede bilâ fasıla İcrayı muamele etmekte olan
ÜNYON
kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.
Telefon: Beyoğlu - 2002

Istanbul Erkek Muallim Mektebi

929 - 930 senesi mezunlarımızı mürettep
olduğu mahaller:

34 Celâl Ef.	İstanbul	726 Kenan	Amasya
153 Baki	Ankara	728 Alaettin	Çanakkale
163 Nuri	Kocaeli	98 Mustafa	Kayseri
281 Avni	Sinop	99 Mihihat	İstanbul
291 Sükrü	Bilecik	368 Niyazi	İzmir
293 Nuri	Bursa	402 Mustafa	Zonguldak
316 Nihat	Amasya	406 Fahri	Autalya
321 Hayri	İstanbul	461 Zahit	Antalya
322 Cavit	Bahcesir	423 Celâl	Bursa
325 Mahmut	Ankara	463 Yakup	Ankara
333 Siki	Zonguldak	521 Mitat	Çanakkale
348 Enis	Artevin	522 Salih	Çanakkale
346 Azam	Ankara	525 Suat	Zonguldak
348 Asım	Artevin	528 Tahsin	Zonguldak
358 Taceddin	İstanbul	532 Sırrı	Kocaeli
465 Murtaza	Çanakkale	631 Burhan	Denizli
684 Halit	Edirne	699 Tahsin	Bilecik
723 Ömer	Çorum		

Mektebe müracaatları ve son adreslerinin işarı.

P. T. T. U. M. Levazım ve mebanî müdürlüğünden

P. T. T. fabrikası için 4,300 kilo 1 m/m ve 600 kilo 4 m/m lâvha
Tutuya âcilen ihtiyaç olduğundan pazarlık suretile mübayaaya olunacaktır.
Pazarlık 6 Eylül 930 cumartesi günü saat 14 te icra olunacağından talipe-
rin olbaptaki şartnameyi almak için her gün ve pazarlığa iştirak için de
muayyen olan saatte yeni postanede müteşekkil mübayaat komisyonunda
hazır bulunmaları.

Ticaret işleri umum müdürlüğünden:

Şigorta şirketlerinin teftiş ve mürakabesi hakkındaki 25 haziran 927
tarihli kanun hükümlerine göre tesell edilmiş olan ecnebi şirketlerinden
(ÜRBEN - L'URBAINE) Şigorta şirketi bu kerre müracaatta şirket his-
sedatları heyeti ümumivesince esas mukavelenamesinin bazı maddelerinin
ve bazı maddelerinin de tadil karar verildiğini ve şirket sermayesi-
nin yirmi milyon franga iblağ edildiğini bildirmiş ve lazım gelen vesika-
ları sermiştir. Kesfiyet muvafık görülmüş olmakla ilân olunur.

Bilmecemiz

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
K	A	Z	A	N	A	N	A	D	E	S
A	N	A	N	A	N	A	N	A	D	E
Z	H	I	N	D	I	B	A	S	A	S
A	N	I	A	A	S	I	M			
N	A	N	A	M	A	A	A	D	I	
I	D	A	M	N	A	N	E	S		
A	L	I	A	N	A	S	A	G		
D	I	B	E	E	E	Ö	L	Ü		
E	A	S	A	N	S	Ö	R	M		
S										
E	S	A	M	I	G	Ü	M	Ü	Ş	

Dühhü bilmecemizin halledilmiş şekli

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Bugünkü bilmecemiz

- Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:
- 1 — Aşk (5). Bir kadın ismi (5).
  - 2 — Erkek (2). Alâmin tevkinde (5). Zaman (2).
  - 3 — Bir (3).
  - 4 — İlaç (4). Yara (4).
  - 5 — Valde (3). Allah (3).
  - 6 — Hayvan odası (4). Şimendifer (4).
  - 7 — Bir erkek ismi (3). İşve (3).
  - 8 — Caket (4). Mal (4).
  - 9 — İspanya ile Fransa arasında (5).
  - 10 — Nida (2). İnsan tarafından yapılan mahirane iş (5). Nota (2).
  - 11 — En münasip (5). Aşikâr (5).

Süt veren anneler: GLAKSO

almak suretile süt-
lerini kuvvetlen-
dire bilirler.

Üsküdar Hale tiyatrosunda
Bu akşam Hafız Burhan B.
saz hey'eti komik İsmail ef.
Düşkün kadınlar 3 P. Anastas
bale hey'eti varyete.

— Şişli'de İzzet Paşa sokagında
Valide apartmanının 9 No. dairesi.
2 — Aksaray'da Alem Bey mahalle-
sinde Vezir çeşme sokagında 8 No.
hane, 3 — Sarıyerde Dere boyunda
149-151 ve 153 No bostanlar. 4-
Sarıyerde Orta Çeşme muhterik
mektept tahtında 3 bap dükkân arsa-
ları.

Pertervniyal Vakfından

Bâlâda muharrer emlak kiraya veril-
mek üzere açık arttırma suretile ve
20 gün müddetle müzayedeye konul-
muştur. Talip olanların yevmi mü-
zayede olan 6 Eylülde müsadif cu-
martesi günü İstanbul Evkaf müdü-
riyetinde Pertervniyal vakfi idaresine
veya idare encümenine müracaat
eylemeleri.

ZAYİ: Seyrüsefer merkezinden
aldığım 1865 nümerolu ybk araba
plâkasını zayi ettim. Yenisini alaca-
ğımдан hükümlü yoktur.

Küçük Çamlıca Maliye odalarında
Çil İsmail

ZAYİ: 387-388 senesinde Tica-
ret mektebinden almış olduğum şa-
hademem zayı olmuştur. Yenisini
alacağımдан hükümlü yoktur.
1800 Mehmet Baba

İstanbul 3 üncü İcrasından:
Bir deynin temini iddası zım-
mında mahzup olup bu kerre satıl-
masına karar verilen 1700 lira kıy-
meti muhammineli aynalı dolap,
tuvalet, iki komodin, iki karyola, bir
duvar aynası, bir masa, üç parça
iki koltuk bir banape, gardrop,
portmanto Eylülün birinci pazartesi
günü saat 9 dan 11 kadar Takasim
Siraselvilerde Kâhya oğlu apartmanı
önünde satılacaktır. Taliplerin ma-
hallinde memuruna müracaatları
ilân olunur.

Rontgen ile muayene ve tedavi Dr. Kâmil Kadıköyünde

Bahariye caddesi Süreyya Pa-
sinemasi sırasında No. 31
Cumandan başka her gün 2 den
sonra. Telefon Kadıköy 149

**Derbent kereste fabri-
kası müdürü öldürüldü**

İzmitte Derbent kereste fab-
rikası müdürü Osman B. evvel
ce fabrikada çalışan ve çıkarı-
lan dört amele tarafından feci
surette öldürülmüştür. Katille-
rin üçü yakalanmış, dördüncü-
sü henüz tutulmamıştır.

Tarife komisyonu

Liman vesaiti nakliye tarife
komisyonu mesaisini bitirmiştir.
Yeni tarifeler tasdik edilmek ü-
zere Vekâlete gönderilmiştir.

Deniz müşavirliği

İktisat Vekâleti deniz müşa-
virliğine tayin edilen sabık Va-
purcular Birliği müdürü Şev-
ket Bey bugün Ankara'ya gide-
cektir.

**Mısırlıların tenezzühü
tehir edildi**

Seyrisefain idaresi Mısır hal-
kına memleketimizi tanıtmak
maksadile bir seyahat projesi
hazırlamıştı. Fakat mevsimin
geçmesi dolayısıyla bu projenin
bu sene tatbikinden sarfı nazar
edilmiştir.

Müfit Necdet B.

Karadenizde bir tetkik seya-
hatine çıkan, ticareti bahriye
müdür muavini Müfit Necdet B.
tetkikatını bitirerek şehrimize
dönmüştür.

Felemenk konsolosu

Felemenk general konsolosu
Starn Parve dün şehrimize geldi
tir.

**Tütün piyasası gayet
müsait gidiyor**

Tütün piyasası hemen her
tarafa açılmış gibidir. Bütün
tütün kumpanyaları evvelce ha-
zırlanp tasarladıkları mmtaka-
larda faaliyete geçmişler ve mu-
vafık fiatlerle mübayaata başla-
mışlardır.

Bu hafta içinde Bodrumda
(100) bin Milâsta 700 bin ole-
ka tütün satışı olmuştur. Milâ-
ta tütün piyasası 197 kuruş
Bodrumda Karaova tütün
210 kuruştan satılmaktadır.
Kumpanyaların verdiği bu fiat-
lar çok lâyük olduğu için ren-
ber satış yapmaktadır. Çine ha-
vasinde de 195 kuruş üzerine
den piyasa acılmıştır.

Akhisar, Ödemiş, Tire hava-
lisinde ehemmiyetli bir mübaya-
a faaliyeti devam eylemektedir.
Bu haftaki vaziyete bakılırsa bu
sene mahsulün kolaylıkla ve çe-
buk satılacağı anlaşılmaktadır.
Hatta bazı tütün kumpanyaları
ihtiyaçları nisbetinde mal bul-
mayacaklarından endişe etmeğe
başlamışlardır.

**Istanbul gümrükleri mu-
hafazamüdürlüğünden**

1 — Gümrük muhafaza merakibi için delteri muvabince alınacak İzzet
20 gün müddetle aleni münakasaya konulmuştur.
2 — Taliplerin, şartnamesine itina hasıl ederek %7,5 teminat v. s.
Banka mektubunu hamilen